

9 Ιουνίου, 1995

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5959).

-
- 5 *Ποινή — Οδήγηση καθ' υπέρβαση του ορίου ταχύτητας κατά 48 χλμ. την ώρα πέραν του επιτρεπτού ορίου — Λευκό ποινικό μητρώο — Ευνοϊκές καιρικές συνθήκες — Επιβολή ποινής της στέρησης άδειας οδηγού για τρεις μήνες — Συνάρτηση της ποινής με την ευχέρεια του παραβάτη να ανταποκριθεί σ' αυτή — Εσφαλμένη προσέγγιση του Δικαστηρίου — Παραμερισμός της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής.*
- 10 *Ποινή — Τροχαία αδικήματα — Στέρηση άδειας οδηγού — Πότε μπορεί να επιβληθεί από το Δικαστήριο.*
- 15 *Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Το στοιχείο της αποτροπής μπορεί να διαδραματίσει ρόλο τόσο στην επιλογή της μορφής της ποινής, όσο και στον καθορισμό του ύψους της.*
- 20 *Ποινή — Εξατομίκευση — Έχει ως λόγο τον συσχετισμό της τιμωρίας και με το άτομο του παραβάτη — Δεν συναρτάται αποκλειστικά με τις προσωπικές του συνθήκες.*
- Το αδίκημα έγινε στον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας όπου το όριο ταχύτητας είναι 100 χλμ. την ώρα. Για τεκμηρίωση του ισχυρισμού ότι η ποινή ήταν έκδηλα υπερβολική, ο δικηγόρος του εφεσείοντα επικαλέσθηκε το γεγονός ότι η τροχαία ήταν αραιή και οι καιρικές συνθήκες ευνοϊκές που περιορίζουν τους κινδύνους από την υπέρβαση του ορίου ταχύτητας. Επίσης αναφέρθηκε στο λευκό ποινικό μητρώο του κατηγορουμένου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

Η επιβολή μη χρηματικής ποινής, παρόλο που θεωρήθηκε η πρό-
 πουςα από το πρωτόδικο Δικαστήριο και η επιβολή ποινής στέρη-
 σης της άδειας οδηγού, λόγω του ότι αυτή θα ήταν για οικονομι-
 κούς λόγους ολιγώτερο οδυνηρή για τον εφεσείοντα, συνιστά σφάλ-
 μα που προέκυψε από την εσφαλμένη προσέγγιση του Δικαστηρίου
 στην επιλογή της ποινής. Η επιβληθείσα ποινή κρίνεται, υπό το σύ-
 νολο των περιστατικών της υπόθεσης σαν υπερβολική, γι' αυτό και
 παραμερίζεται. Δεν επιβάλλεται άλλη ποινή γιατί λόγω του χρόνου
 που διέρρευσε μέχρι την ακρόαση της έφεσης, ο εφεσείων έχει υπο-
 στεί τις συνέπειες της καταδίκης του. Η επιβολή οποιασδήποτε άλ-
 λης ποινής θα είχε σαν αποτέλεσμα ο εφεσείων να τιμωρηθεί δύο
 φορές για την ίδια πράξη.

*Η έφεση επιτρέπεται. Η ποινή παρα-
 μερίζεται.* 15

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Τροκούδης ν. Αστυνομίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 306,

Evagorou v. The Police (1971) 2 C.L.R. 194,

Γεωργίου ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 525. 20

Έφεση εναντίον Ποινής.

Έφεση εναντίον της ποινής από τον Ευριπίδη Κόκκينو ο οποί-
 ος βρέθηκε ένοχος στις 7 Δεκεμβρίου, 1994, από το Επαρχιακό Δι-
 καστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 23324/94)
 στην κατηγορία της οδήγησης καθ' υπέρβαση του ορίου ταχύτη-
 τας κατά παράβαση των άρθρων 6(2)(3) και 19 του περί Μηχανο-
 κινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου 86/72 και κα-
 ταδικάστηκε από Γιασεμή, Ε.Δ. σε στέρηση του δικαιώματος κα-
 τοχής ή απόκτησης άδειας οδηγού για περίοδο 3 μηνών.

Γ. Κορφιώτης, για τον εφεσείοντα. 30

*Ε. Ρωσσίδου-Παπακυριακού (Κα.), Δικηγόρος της Δημοκρα-
 τίας, για τους εφεσίβλητους.*

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Γ. Μ. Πικής, Π.

5 ΠΙΚΗΣ, Π.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η στέρηση της άδειας οδηγού αποτελεί πρόσφορο τιμωρητικό μέτρο για παραβάσεις τροχαίας και μπορεί να επιβληθεί οποτεδήποτε το Δικαστήριο κρίνει ότι δικαιολογείται από τα περιστατικά της υπόθεσης. Οδήγηση καθ' υπέρβαση του ορίου ταχύτητας αποτελεί σοβαρή μορφή παράβασης του κώδικα τροχαίας, λόγω των κινδύνων που εγκυμονεί για την ασφάλεια του κοινού αφενός, και της δυνατότητας που παρέχεται στον οδηγό να περιορίσει την ταχύτητα μέσα στο επιτρεπτό όριο, αφετέρου. Οι συνέπειες της υπερβολικής ταχύτητας έχουν προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις. Συνεπώς, το στοιχείο της αποτροπής μπορεί να διαδραματίσει ρόλο τόσο στην επιλογή της μορφής της ποινής, όσο και στον καθορισμό του ύψους της [Βλ. *Τροκούδης ν. Αστυνομίας* (1992) 2 Α.Α.Δ. 306].

20 Ο εφεσείων προσβάλλει την ποινή στέρησης της άδειας οδηγού (τρεις μήνες) που του έχει επιβληθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για το αδίκημα οδήγησης καθ' υπέρβαση του ορίου ταχύτητας, ως υπερβολική. Το αδίκημα διαπράχθηκε στον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας - Λάρνακας όταν ο εφεσείων επισημάνθηκε να οδηγεί με ταχύτητα 148 χλμ την ώρα, ενώ το επιτρεπτό όριο είναι 100 χλμ την ώρα.

25 Ο δικηγόρος του εφεσείοντα υπέβαλε ότι συνεκτίμηση των περιστατικών της υπόθεσης και των προσωπικών συνθηκών του παραβάτη, καταδεικνύουν ότι η ποινή είναι έκδηλα υπερβολική. Η απουσία οποιωνδήποτε επιβαρυντικών στοιχείων, όπως πυκνή τροχαία ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες, περιόριζαν τους κινδύνους από την υπέρβαση του ορίου ταχύτητας. Το γεγονός αυτό έτεινε να μετριάζει τη σοβαρότητα του αδικήματος. Άλλο ελαφρυντικό στοιχείο το οποίο επικαλέσθηκε, είναι το λευκό ποινικό μητρώο του εφεσείοντα. Κάτω από αυτά τα περιστατικά και συνθήκες, υπέβαλε ο δικηγόρος του εφεσείοντα, η ποινή της στέρησης άδειας οδηγού καταφαίνεται ως υπερβολική.

35 Προκύπτει από την απόφαση ότι και το ίδιο το Δικαστήριο έκρινε ότι το αδίκημα ήταν ήσσονος σοβαρότητας. Απέκλεισε όμως την επιλογή της χρηματικής ποινής ως μέσου τιμωρίας του εφεσείοντα την οποία, όπως συνάγεται, θεωρούσε την πρόπευσα και επέβαλε ποινή στέρησης της άδειας οδηγού διότι έκρινε ότι
40 αυτή θα ήταν η ολιγότερο οδυνηρή για τον εφεσείοντα:

“Λαμβάνω υπόψη μου τον χρόνο που διαπράχθηκε το αδίκημα, το γεγονός ότι δεν έχει καθόλου εισόδημα ο κατηγορούμενος και ότι συντηρείται από την οικογένεια του. Δεν έχω αντιληφθεί να του είναι απαραίτητη η άδεια οδηγού και ενόψει της σοβαρότητας του αδικήματος, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έχει οικονομικούς πόρους ώστε να είναι δυνατό να επιβληθεί χρηματική ποινή, του επιβάλλεται η ποινή της στέρησης της κατοχής άδειας οδηγού.”

5

Η συνάρτηση της ποινής αποκλειστικά με την ευχέρεια του παραβάτη να ανταποκριθεί σ' αυτή, συνιστά σφάλμα. Η προσέγγιση αυτή δεν ευρίσκει έρεισμα σε καμιά από τις αρχές που διέπουν τον καθορισμό της ποινής. Δε θα πραγματευθούμε τις αρχές αυτές ή τα στοιχεία τα οποία επενεργούν στην επιμέτρηση της ποινής. Περιοριζόμεθα στη διαπίστωση ότι δεν είναι παραδεκτή η επιβολή ποινής άλλης μορφής και μάλιστα εξ αντικειμένου σοβαρότερης από εκείνη η οποία ενδείκνυται ώστε να καταστεί ευχερής η αντιμετώπισή της από τον εφεσείοντα. Η εξατομίκευση της ποινής έχει ως λόγο το συσχετισμό της τιμωρίας και με το άτομο του παραβάτη· όχι όμως την αποκλειστική συνάρτησή της με τις προσωπικές συνθήκες του παραβάτη [Βλ. *Eleni Evagourou v. The Police* (1971) 2 C.L.R. 194]. Η ποινή της στέρησης της άδειας οδηγού κρίνεται, υπό το σύνολο των περιστατικών της υπόθεσης, ως υπερβολική, γεγονός που δικαιολογεί τον παραμερισμό της. Το σφάλμα προέκυψε, όπως έχουμε διαπιστώσει, από την εσφαλμένη προσέγγιση του Δικαστηρίου στην επιλογή της ποινής. Εφόσον η ποινή παραμερίζεται ως έκδηλα υπερβολική, ο προσδιορισμός της επαφίεται στο Εφετείο [βλ. *Γεωργίου ν Αστυνομίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 525].

10

15

20

25

Ο εφεσείων έχει ήδη υποστεί τις συνέπειες της καταδίκης του λόγω του χρόνου ο οποίος διέρρησε μέχρι την ακρόαση της έφεσης. Η επιβολή οποιασδήποτε άλλης ποινής θα απέληγε, ουσιαστικά, σε δεύτερη τιμωρία του εφεσείοντα για την ίδια πράξη. Συνεπώς, δε θα επιβάλουμε οποιαδήποτε ποινή παρά τον παραμερισμό της ποινής που έχει επιβληθεί από το πρωτόδικο δικαστήριο. Η αμούζουσα ποινή θα ήταν, όπως μπορεί να προβλεφθεί, αυστηρή χρηματική ποινή την οποία όμως δε θεωρούμε ορθό να εξειδικεύσουμε.

30

35

Η έφεση επιτρέπεται. Η ποινή παραμερίζεται.

Η έφεση επιτρέπεται.